

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 13. května 2025

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

AKADEMIE VĚD UDĚLILA MEDAILE: DVĚ ZA VĚDECKÉ ZÁSLUHY A JEDNU V OBLASTI CHEMICKÝCH VĚD

Expertka na fyziku elementárních částic, světoznámý parazitolog a jeden z nejcitovanějších expertů dnes převzali medaile Akademie věd ČR. De scientia et humanitate optime meritis patří k nejvyšším oceněním instituce, předseda AV ČR Radomír Pánek předal také čestnou oborovou medaili.

Čestnou oborovou medailí Jaroslava Heyrovského za zásluhy v chemických vědách ocenila AV ČR práci Iva Šafaříka z Biologického centra AV ČR. Vytváří metody pro přípravu magneticky modifikovaných (bio)materiálů s širokým využitím, což potvrzuje i obliba jeho postupu ve vědecké komunitě.

Čestné medaile De scientia et humanitate optime meritis za zvlášť záslužnou činnost v oblasti vědy a humanitních idejí obdrželi Alice Valkárová z Ústavu částicové a jaderné fyziky Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy a Julius Lukeš z Biologického centra AV ČR.

Zatímco Alice Valkárová se celý život věnuje experimentální fyzice elementárních částic a účastnila se experimentů v urychlovačích, Julius Lukeš pokrývá svým výzkumem široké spektrum nejen parazitologických disciplín. Oba mají na kontě krom excelentní vědecké dráhy také organizační a pedagogické úspěchy.

Více informací naleznete v medailoncích níže.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Medailonky:

RNDr. Alice Valkárová, DrSc., Ústav částicové a jaderné fyziky MFF UK

Odborná činnost Alice Valkárové v experimentální fyzice elementárních částic se od samého začátku týkala účasti v experimentech analyzujících data z velkých urychlovačů částic. Nejprve to byly experimenty studující srážky antiprotonů s protony v bublinové komoře, poté interakce elektronů s protony získané s pomocí experimentálního zařízení H1 umístěného na urychlovači HERA v laboratoři DESY v Hamburku.

Vědkyně se v pracovní skupině fyziků z MFF UK a Fyzikálního ústavu ČSAV podílela na přípravě návrhů čtecích elektrod pro kalorimetr s tekutým argonem i na jejich samotné výrobě.

V r. 2016 se stala předsedkyní Grantové agentury ČR a přispěla k rozšíření mezinárodní spolupráce, přípravě nových grantových programů a větší transparentnosti. Od r. 2020 byla členkou Vědeckého výboru Evropské výzkumné rady (ERC).

Prof. RNDr. Julius Lukeš, CSc., Parazitologický ústav Biologického centra AV ČR

Julius Lukeš je nepřehlédnutelnou postavou nejen české parazitologie, ale celé české vědy. Zatímco veřejnosti je znám jako ten, kdo dobrovolně snědl larvy tasemnice, je především vynikajícím vědcem.

Věnuje se například úpravám RNA, evoluci parazitických prvoků, kteří způsobují různé nemoci, studuje volně žijící bičíkovce a jejich mitochondrie či genetický kód. V poslední době se podílel na objevu zkrácených tRNA, které mají potenciál v léčbě lidských genetických chorob.

Julius Lukeš učil řadu studentů a postdoktorandů, kteří jsou nyní úspěšnými vědci. Je mimo jiné členem Učené společnosti, EMBO, European Academy for Microbiology, viceprezidentem mezinárodní protozoologické společnosti či jako jediný žijící Čech členem americké National Academy of Sciences.

Prof. Ivo Šafařík, PhD., DSc., Ústav půdní biologie a biogeochemie Biologického centra AV ČR

Ivo Šafařík se dlouhodobě zabývá vývojem metod pro přípravu magneticky modifikovaných (bio)materiálů a jejich využitím v biochemie, mikrobiologii, bioanalytické chemii a v environmentálních technologiích. Zajímá ho zejména progresivní využití magnetických materiálů – např. extrakce na magnetické pevné fázi, odstraňování významných biologicky aktivních látek a polutantů a další.

Jím vyvinuté postupy jsou široce využívány vědeckou komunitou. Ivo Šafařík se pravidelně umísťuje [v žebříčku](#) 2 % celosvětově nejcitovanějších vědeckých autorů.

Vystudoval VŠCHT, Fakultu potravinářské a biochemické technologie. Od roku 2016 působí v Biologickém centru AV ČR. Dlouhodobě spolupracuje s Univerzitou Palackého v Olomouci a s Ústavem experimentální fyziky SAV v Košicích. Aktivně se věnuje i laboratorní práci.